

قال سيد الكونين
حُسين مَنى وانا من حُسين
عصيان آل بيته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ضیافت خلیل

* ویژه نامه *

اربعین حسینی
علیه السلام

اسلام این قدر برای اجتماع و برای وحدت کلمه، هم تبلیغ کرده است و هم عمل کرده است؛ یعنی، روزهایی را پیش آورده است که با خود این روزها و انگیزه این روزها تحکیم وحدت می شود مثل عاشورا و اربعین. و قرآن کریم پافشاری دارد در این مطلب که متفرق نباشند مردم، مسلمین از هم، و ید واحده باشند و معتصم به «حبل الله» باشند.

(صحیفه امام/ج ۱۵/ص ۴۳۷ و ۴۳۸)

شما ملاحظه کنید که بهترین خلق الله در عصر خودش، حضرت سید الشهداء علیه السلام و بهترین جوانان بنی هاشم و اصحاب او شهید شدند و از این دنیا رفتند با شهادت، لکن وقتی که در آن مجلس پلید یزید صحبت می شود، حضرت زینب علیه السلام قسم می خورد که ما رأینا الا جمیلاً؛ رفتن یک انسان کامل، شهادت یک انسان کامل در نظر اولیای خدا جمیل است، نه برای اینکه جنگ کرده و کشته شده، برای اینکه جنگ برای خدا بوده است، قیام برای خدا بوده است.

(صحیفه امام، ج ۲۰، ص: ۲۰۴)

حسین اجتماع عظیمی را درست می‌کند. این دل‌ها با هزاران گام در راه است، همه حرکت می‌کنند، همه راه می‌افتند به سمت آن معدن و سرچشمه‌ی معنویت و آزادگی، و این را به رخ دنیای مادی امروز می‌کشند. و این ان‌شاءالله روزبه‌روز بایستی حرکت بیشتری بکند و گسترش بیشتری پیدا کند، و البته عمق بیشتری هم پیدا کند... اصحاب حکمت و علم بایستی در این زمینه‌ها فکر کنند، کار کنند و ان‌شاءالله تلاش کنند.

(۱۳۹۸/۷/۲۱)

این مراسم [راهپیمایی اربعین] را هر چه می‌توانید و هر چه می‌توانیم، باید پُربارتر و معنوی‌تر کنیم؛ معنا و مضمون این مراسم را باید روزبه‌روز بیشتر کنیم؛ اهل فکر، اهل فرهنگ، اهل اقدام فرهنگی و فکری، برای این حرکت عظیم بنشینند برنامه‌ریزی کنند. امروز هدف هر مسلمان باید ایجاد تمدن اسلامی نوین باشد؛ ما امروز این را می‌خواهیم. ملت‌های اسلامی ظرفیت‌های عظیمی دارند که اگر از این ظرفیت‌ها استفاده شود، امت اسلامی به اوج عزت خواهد رسید؛ ما باید به این بیندیشیم، به این فکر کنیم؛ ایجاد تمدن عظیم اسلامی، هدف نهایی ما است.

(۱۳۹۸/۶/۲۷)

شاخصه‌های قیام امام حسین علیه السلام در قرآن

چکیده‌ای از سخنرانی
حجت‌الاسلام والمسلمین سید عبدالفتاح نواب،
نمایندهٔ ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی

مستحب بیان کردند. سرپرست حجاج ایرانی با یادآوری آیهٔ ۹ سورهٔ مبارکهٔ زمر دربارهٔ فضیلت علم و دانش، بیان کردند: «امام حسین علیه السلام اهل دانش و بینش بودند و مردم را بیدار و هشیار و عالم کردند و به جهانیان درس آزادگی دادند» تا جایی که پس از ۱۴۰۰ سال، گاندی راه مبارزه را از امام حسین علیه السلام می‌آموزد. ایشان بنا بر آیهٔ ۷۱ سورهٔ مبارکهٔ توبه دربارهٔ اهمیت امر به معروف و نهی از منکر به عنوان ویژگی مؤمنان، با استناد به تصریح امام حسین علیه السلام در نامهٔ به محمد حنفیه، هدف اصلی قیام عاشورا را احیای این واجب مهم قرآنی بیان کردند. نمایندهٔ ولی فقیه، با اشاره به آیهٔ ۱۳ سورهٔ مبارکهٔ حجرات، مبنی بر معرفی تقوا به عنوان سنجۀ گرامی‌ترین بندگان خدا، حرکت امام حسین علیه السلام را برآمده از تقوای عملی تبیین و تقوای عملی را به مثابهٔ مسئولیت اجتماعی امام بیان کردند. مسئولیتی که به تعبیر زیارت گرانقدر اربعین، بندگان را جهل و ناآگاهی و نادانی و گمراهی‌های حیران‌کننده نجات می‌دهد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سید عبدالفتاح نواب، نمایندهٔ ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی در برنامهٔ «در مدرسهٔ عاشورا»، حرکت امام حسین علیه السلام را به عنوان قیامی مبتنی بر همهٔ شاخصه‌ها و سنجه‌های فضیلت در کتاب خدا تبیین نمودند. ایشان هجرت، جهاد، علم، امر به معروف و نهی از منکر و تقوا را به عنوان پنج شاخصهٔ قرآنی فضیلت برشمردند و با اشاره به آیات قرآن کریم و نیز سخنان امام حسین علیه السلام به تشریح این فضایل پنجگانه پرداختند. نمایندهٔ ولی فقیه با اشاره به آیهٔ ۲۱۸ سورهٔ مبارکهٔ بقره و نیز آیهٔ ۴۱ سورهٔ مبارکهٔ نحل دربارهٔ فضیلت هجرت مجاهدانه، به آغاز قیام مصلحانهٔ عاشورا با هجرت امام حسین علیه السلام از مدینه به مکه و از مکه به کربلا اشاره کردند و با تکیه بر، نامهٔ ایشان به محمد حنفیه، هدف این هجرت را اصلاح امت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بیان کردند. حجت‌الاسلام والمسلمین نواب با استناد به آیهٔ ۹۵ سورهٔ مبارکهٔ نساء دربارهٔ فضیلت ممتاز جهادگران نزد خداوند، جهاد را دومین سنجۀ فضیلت در قرآن برشمردند و روایتی از امام حسین علیه السلام را دربارهٔ اقسام جهاد واجب و

برای مشاهدهٔ فیلم این سخنرانی، کلیک کنید

زیارت اربعین و هدف قیام امام حسین علیه السلام

چکیده‌ای برگرفته از مصاحبهٔ مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید جواد مظلومی با برنامهٔ طلعه

زیارت اربعین سیدالشهدا علیه السلام سیری تدریجی دارد که پس از ذکر ویژگی‌های ابا عبد الله علیه السلام در فرازی وارد بیان فلسفهٔ عاشورا می‌شود. امام صادق علیه السلام در این فراز می‌فرمایند:
 وَبَدَلَ مُهَجَّتَهُ فَيْكَ لَيْسَتْ نَقْدَ عِبَادِكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَحَيْرَةِ الضَّلَالَةِ
 یعنی امام حسین علیه السلام خون جان و دلشان را برای نجات بندگان از جهل و حیرت گمراهی بذل کردند.

طبق این فراز از زیارت، قیام امام حسین علیه السلام، قیامی عقلانی و علمی علیه جهل است و نه یک قیام هیجانی و غرض قیام ایشان هدایت و آموزش و تعلیم و برانگیختن عقل بشر است. لذا در همین زیارتنامه می‌خوانیم که «اعطيته مواريث الأنبياء» بدین معنا که خداوند به امام حسین علیه السلام، صفات و رفتار انبیاء علیهم السلام را بخشیده است و طبق خطبهٔ اول نهج‌البلاغه یکی از صفات مهم انبیاء، برانگیختن گنجی‌های عقل بشری است که توسط عواملی مانند تربیت غلط یا هوا و هوس، مدفون شده است و این ویژگی انبیاء به امام حسین علیه السلام عطا شده است.

برای مشاهدهٔ فیلم این مصاحبه کلیک کنید

زینت آسمان‌ها و زمین

چکیده‌ای از سخنان
حجت‌الاسلام والمسلمین نظری منفرد

دستورات الهی بیان می‌کنند. ایشان همچنین به روایتی اشاره کردند که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام را «زینت آسمان‌ها و زمین» توصیف می‌کنند و حضرت در پاسخ به شگفتی راوی از این توصیف می‌فرمایند: «حسین عَلَيْهِ السَّلَام نزد آسمانیان با عظمت‌تر است تا نزد زمینیان» و سپس این بیان مشهور را می‌فرماید که: «در یمین عرش الهی مکتوب شده است که همانا حسین عَلَيْهِ السَّلَام چراغ هدایت و کشتی نجات است...»

حجت‌الاسلام والمسلمین نظری منفرد با بهره‌گیری از فقرات زیارت اربعین، چراغ هدایت بودن و کشتی نجات بودن امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام را مربوط به نجات انسان‌ها از جهل و گمراهی بیان کردند و افزودند که امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام با آن همه ایثار و فداکاری، در واقعهٔ کربلا، عهده‌دار نجات روح و روان انسان‌ها در آن فضای بسته و آلوده بودند.

ایشان با اشاره به حدیث نبوی که «همانا برای شهادت حسین عَلَيْهِ السَّلَام حرارتی در قلوب مؤمنان ایجاد شده که به سردی نمی‌گراید»، افزودند: جریان شهادت اباعبدالله عَلَيْهِ السَّلَام در سال ۶۱ هجری موجی ایجاد کرد که این موج تا قیامت ادامه دارد و عملاً با گذشت حدود ۱۴ قرن از واقعهٔ کربلا، انسان این موج و حرارت را به خوبی احساس می‌کند.

در ادامه حجت‌الاسلام والمسلمین نظری منفرد به تفاوت دوران امام حسن و امام حسین عَلَيْهِمَا السَّلَام پرداختند و با بیان شرایط ویژهٔ دوران امام مجتبی عَلَيْهِ السَّلَام و صلح حضرت با معاویه، دوران یزید را دورانی توصیف کردند که به تعبیر اباعبدالله عَلَيْهِ السَّلَام، جامعه از مسیر حق منحرف شده بود و منکرها معروف و معروف‌ها از میان رفته بودند و شرایط طوری بود که امام عَلَيْهِ السَّلَام فقط با بذل جان خود و اصحابشان و نیز اسارت خاندانشان می‌توانستند مقدسات را حفظ کند تا بدانوسیله امام سجاد عَلَيْهِ السَّلَام و حضرت زینب عَلَيْهَا السَّلَام، روشنگری کنند و حقایق را برای مردم تبیین کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نظری منفرد دربارهٔ شناخت حضرت اباعبدالله الحسین عَلَيْهِ السَّلَام، به دو نوع معرفت اشاره کردند. ایشان نوع اول شناخت امام را شناخت نسبی ایشان برشمردند که آن بزرگوار از این جهت، عالی‌ترین نسب را دارند و دوست و دشمن به این نسب عالی معترف هستند. خود حضرت در رجزهای عاشورا، با افتخار از این نسب یاد می‌فرمودند و حتی در منابع دست اول آمده است که آورندهٔ سر مبارک حضرت در واقعهٔ کربلا هم، به چنین معرفتی، معترف بود، لذا این معرفت کافی نیست و در مرتبه‌ای بالاتر از این معرفت، باید اباعبدالله عَلَيْهِ السَّلَام را به عنوان حجت خدا و سومین امام از ائمهٔ اثنا عشر و پیشوای جامعه، به تصریح پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شناخت. ایشان در همین رابطه به آیهٔ ۲۴ سورهٔ مبارکهٔ سجده اشاره کردند:

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ
و از آنان امامان (و پیشوایانی) قرار دادیم که به فرمان ما (مردم را) هدایت می‌کردند؛ چون شکیبایی نمودند، و به آیات ما یقین داشتند.

و در شرح آیهٔ مبارکه، امام حسین عَلَيْهِ السَّلَام را از مصادیق بارز مفهوم آیه بیان کردند؛ زیرا امام عَلَيْهِ السَّلَام در واقعهٔ کربلا به امر پروردگار و برای هدایت جامعه، سختی‌ها را تحمل کردند. ایشان افزودند که خود حضرت نیز در مناجات با خداوند متعال هدف از قیام خود را نه قدرت طلبی، بلکه اقامهٔ حق و کمک به مظلومان و پیاده شدن

برای مشاهدهٔ فیلم سخنرانی‌ها، کلیک کنید

ملت امام حسین

حجت الاسلام والمسلمین دکتر رفیعی عنوان کردند:

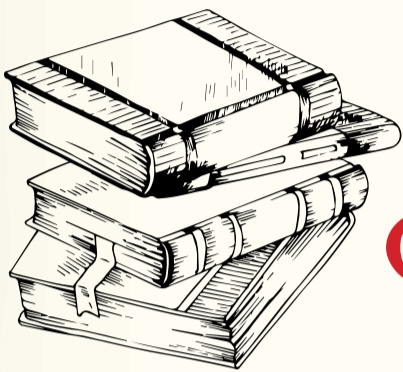

ویژگی‌های ملت امام حسین علیه السلام

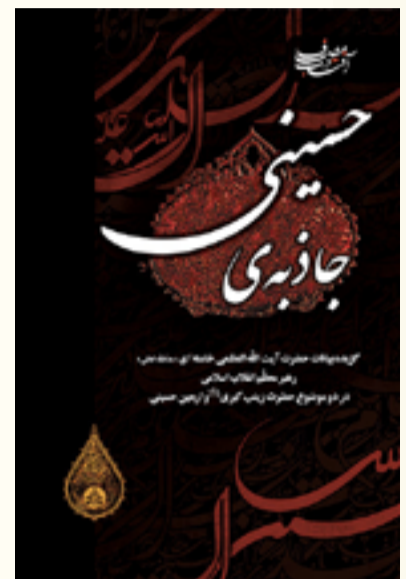
استقامت، عزم، بصیرت، توکل و ولایت‌مداری حجت الاسلام والمسلمین رفیعی دربارهٔ چرایی عزاداری و یادبود هر سالهٔ واقعهٔ عاشورا با اشاره به چهار آیهٔ قرآن کریم، این دلایل را آرامش قلب، حقانیت، موعظه، تذکر، حفظ شعائر الهی، دفاع از مظلوم و اظهار مودت به اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم برشمردند و پس از شرح موارد یاد شده بر اساس آیات و روایات، تکریم امام حسین علیه السلام را تکریم آیات قرآن کریم بیان کردند. ایشان دربارهٔ علل ماندگاری عاشورا بعد از حدود ۱۴۰۰ سال، به اجمال مباحثی را دربارهٔ ارادهٔ الهی، اخلاص، جامعیت، اصحاب و پیام‌آوران کربلا و نیز نقش ائمهٔ معصومین علیهم السلام مطرح کردند و دربارهٔ جامعیت قیام عاشورا عنوان کردند: «کربلا نمایشگاه همهٔ خوبی‌ها و فضائل است.»

حجت الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی با اشاره به سخن سرلشکر شهید حاج قاسم سلیمانی که «ما ملت امام حسینیم» به بیان شرح این کلام ماندگار پرداخت و افزود: «ملت امام حسین یعنی پیرو امام حسین علیه السلام، ملت امام حسین یعنی تابع اخلاق و ویژگی‌ها و خط مشی امام حسین علیه السلام؛ لذا ابتدا باید ویژگی‌های امام حسین و اصحابشان علیهم السلام را شناسایی کنیم، آنگاه بشویم ملت امام حسین علیه السلام». در همین راستا ایشان ویژگی‌هایی را به شرح یا اجمال به عنوان ویژگی‌های ملت امام حسین علیه السلام برشمردند، از جمله: وفای به عهد، اقسام شجاعت اعم از شجاعت نظامی، اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی و ...، خدامحوری، آزادگی، ایثار و فداکاری، عزت، یقین، عبودیت، صبر و

برای مشاهدهٔ فیلم سخنرانی‌ها، کلیک کنید

معرفی کتاب «جاذبهٔ حسینی» علیه السلام

یک مجموعه حائز اولویت بوده است. کتاب حاضر در سه فصل «زینب کبری علیها السلام، «اربعین» و «شرح فرازهایی از زیارت اربعین» و به شیوهٔ سیر تاریخی تدوین گردیده است.

فرازی از کتاب

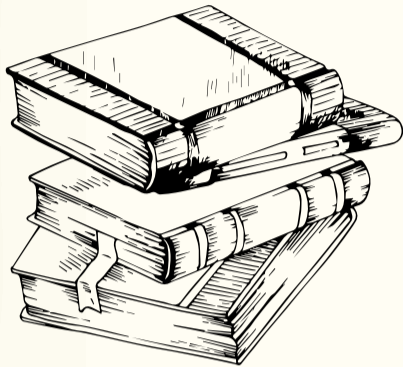
بینید چه حرکت عظیمی اتفاق افتاد! وقتی حتی جسم‌ها در کنار هم قرار می‌گیرد، اینجور انعکاس پیدا می‌کند... بینید در دنیا چه اتفاقی خواهد افتاد؛ چه عزتی برای اسلام درست خواهد شد! وحدت؛ وحدت.

(ص ۶۷)

من همین‌جا مناسب می‌دانم و لازم می‌دانم به مناسبت یاد از آن اجتماع عظیم، از دولت عراق، ملت عراق، عشایر عراق که در این آزمون بسیار مهم فداکاری کردند، خدمت کردند، گرم و بزرگواری نشان دادند، تشکر کنم. حادثهٔ عجیبی بود حادثه‌ی امسال اربعین کربلا. (ص ۶۷)

این کتاب، رهنمودهای ارزشمند رهبر معظم انقلاب از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۰ در دو موضوع «زینب کبری علیها السلام» و «اربعین» است که از کتاب «آفتاب در مصاف» استخراج گردیده است.

با عنایت به این که ایام پایانی ماه صفر در لسان مقام عظمای ولایت به عنوان روزهای زینب کبری علیها السلام معرفی گردیده و از سوی دیگر این ایام، مزین به مناسبت اربعین سیدالشهدا علیه السلام است که به تعبیر رهبر معظم انقلاب، آغاز دلربایی حسینی علیه السلام، احیای یاد کربلا و پایه‌گذاری یاد نهضت حسینی است، در این مجموعه سعی شده است که مطالب مرتبط با هر دو موضوع، تدوین و در آستانهٔ این ایام به زینت طبع آراسته گردد. ناگفته پیداست که بخش معظمی از محتوای این دو موضوع ارتباط مفهومی صریح و کاملی با یکدیگر دارند، بنابراین تجمیع و ارائهٔ آن‌ها در

ع

معرفی کتاب «شکوفایی عقل در پرتو نهضت حسینی»

راست کردن، سجده بر خاک و بلند گفتن
بسم الله الرحمن الرحيم».

مراد از زیارت اربعین در این روایت، زیارت چهل مؤمن نیست؛ زیرا این مسأله اختصاص به شیعه ندارد و نیز «الف و لام» در کلمه «الاربعین»، نشان می‌دهد که مقصود امام عسکری ع اربعین معروف و معهود نزد مردم است. اهمیت زیارت اربعین، تنها به این نیست که از نشانه‌های ایمان است، بلکه طبق این روایت در ردیف نمازهای واجب و مستحب قرار گرفته است. برپایهٔ این روایت، همان گونه که نماز ستون دین و شریعت است، زیارت اربعین و حادثهٔ کربلا نیز ستون ولایت است. به دیگر سخن، براساس فرمودهٔ رسول خدا ص : «عصارهٔ رسالت نبوی ص قرآن و عترت است؛ «انی تارک فیکم الثقلین... کتاب الله و... عترتی اهل بیتی». عصارهٔ کتاب الهی که دین خداست، ستونی دارد که نماز است و عصاره عترت نیز ستونش زیارت اربعین است که این دو ستون در روایت امام عسکری ع در کنار هم ذکر شده است؛ اما مهم آن است که دریابیم نماز و زیارت اربعین انسان را چگونه متدین می‌کنند.

این کتاب اثر آیت الله جوادی آملی در دو بخش و هشت فصل مطالب ارزشمند ذیل را در اختیار قرآن‌پژوهان و عترت‌دوستان قرار می‌دهد: سیرهٔ حسینی، پیام نهضت حسینی، اثر نهضت حسینی، شکوفایی و شکوفاگران عقل، اقدامات مخالفان شکوفایی عقل، قیام حسینی برای شکوفایی عقل، اثر قیام حسینی در شکوفایی عقل، تداوم اثر قیام حسینی برای شکوفایی عقل و...

در کتاب دربارهٔ اهمیت اربعین از می‌خوانیم:

اهمیت زیارت اربعین تنها به این نیست که از نشانه‌های ایمان محسوب می‌شود، بلکه طبق یک روایت در ردیف نمازهای واجب و مستحب قرار گرفته است. آیت الله العظمی جوادی آملی دربارهٔ اهمیت زیارت امام حسین ع در روز اربعین می‌نویسد: همان گونه که نماز ستون دین و شریعت است، زیارت اربعین و حادثهٔ کربلا نیز ستون ولایت است.

امام حسن عسکری ع فرمودند: «نشانه‌های مؤمن و شیعه، پنج چیز است: اقامهٔ نماز پنج‌گانه و یک رکعت، زیارت اربعین حسینی، انگشتر در دست

شد ز عاشورای او یک اربعین

کربلا، قربانگه ذبح عظیم
گر خدا خواهی، برو این راه را
شد ز عاشورای او یک اربعین
ماه، اینجا، واله و سرگشته است
گردغم، افشاندۀ بر سر کهکشان
اختران، سوزند چون شمع مزار
گاه در صحرا خروش و گه، سکوت
حضرت سجاد بر خاکش نوشت
اربعین است، اربعین کربلاست
گویی از آن خیمه‌های نیمسوز
هر کجا نقشی، ز داغ ماتم است
باشد از حسرت در اینجا یادها
دردل هر ذره، صدها مطلب است
باید اینجا داشت گوش معنوی
عمه جان، اینجا حسین از پافتاد
عمه جان، این قتلگاه اکبر است
عمه جان، قاسم، در اینجا شد شهید
عمه جان، عباس اینجا داد دست
اصغر لب تشنه، اینجا، عمه جان
از برای غارت یک گوشوار
تا قیامت، کربلا ماتم سراسر است

عرش رحمان را صراط مستقیم
کن زیارت کوی ثارالله را
قتلگاهش را به چشم دل ببین
و آن شهاب ثاقب از خود رفته است
اشک خون ریزد هنوز از آسمان
مرغ شب می نالد اینجا زار زار
خفته در اینجا شهیدی لا یموت
تشنه لب شد کشته سالار بهشت
هر طرف غوغای از غمها به پاست
خود صدای العطش آید هنوز
هر چه ریزد اشک، در اینجا، کم است
هان به گوش دل شنو، فریادها
نالۀ سجاد و اشک زینب است
تا مگر این گفتگوها بشنوی
چهره بر این تربت خونین نهاد
جای پای حیدر و پیغمبر است
تیر بر قلب حسین اینجا رسید
وز غمش پشت حسین اینجا شکست
شد ز تیر حرمله خونین دهان
شد در اینجا، کودکی نیلی عذار
حضرت مهدی، «حسان»، صاحب عزاست

شعر از مرحوم حبیب‌الله چایچیان (حسان)